

Telemedicinsk status for Danmark

- 1) Status på telemedicin i Danmark
- 2) Teknisk infrastruktur
- 3) Politiske perspektiver

Lars Hulbæk
Souschef, MedCom
Programleder, National Telemedicin
LHF@medcom.dk

Status på telemedicin i Danmark

Det strategiske udgangspunkt:

National strategi for digitalisering af sundhedsvæsenet (dec. 2007)

Nationalt program for telemedicin, hjemmemonitorering & egenomsorg (apr. 2008)

Fokus på national udbredelse!

National udbredelse i perioden 2009-2012 forudsætter

- Eksisterende teknologiske løsninger
- Eksisterende positive kliniske erfaringer
- Finansieringskilde: ABT fonden = arbejdskraftbesparelse

ABT-fonden støtter projekter, der giver målbare effektiviseringsgevinster i det offentlige ved at gøre arbejdsopgaver overflødige eller lettere at løse

Økonomiaftalen mellem Regeringen og Danske Regioner om sundheds IT & telemedicin

Aftale om sundheds IT (12. juni 2010)

Regeringen og Danske Regioner er enige om en klarere og mere forpligtende kurs for sundheds-it udviklingen de kommende år. Fokus skal være på at understøtte det kliniske arbejde, driften af sygehusene og parternes styringsopgaver, herunder især gøre dagligdagen for sundhedspersonalet lettere og mere effektiv.

1 af 8 milepæle for sundheds IT udviklingen i DK

5. *Regionerne vil arbejde målrettet med sundheds-it, der kan understøtte nye måder at tilrettelægge arbejdet på - internt på sygehusene og mellem behandlere i andre sektorer i sundhedsvæsenet.*

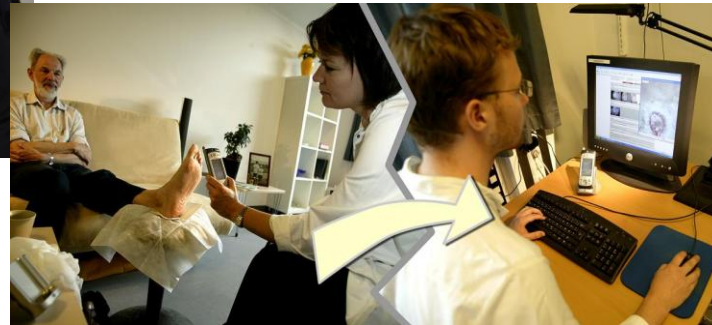
Som led i en samlet indsats vedr. telemedicin og hjemmemonitorering, vil regionerne udbrede tolkning via videokonference på alle relevante sygehusafdelinger inden udgangen af 2012.

Aktuelle nationale telemedicin projekter

1) National udbredelse af videokonference baseret sprogtolkning i sundhedssektoren. Alle 5 regioner + national videokonference infrastruktur

(igangsat 1. januar 2009 med ABT bevilling på 41 mio.)

2) Telesårvurdering: Spydspidsprojekter i 2 regioner + 8 kommuner (Syddanmark & Sjælland) + nationale standarder Demonstrationsprojekt mhp national udbredelse

(igangsat 1. januar 2010 med ABT bevilling på 9,1 mio.)

Regionale projekter og aktiviteter

Videokonference

- Eliminerer transporttid
- Tværsektoriel udskrivningskonference
- Telepsykiatri
- Patienter i eget hjem

Radiologi

- Beskrivelse af billedmaterialet i andet regi
- Vurdering af akutte patienter inden overflytning mellem sygehuse
- Eksisterende billedmateriale til sammenligning med nye optagelser
- Indhentning af "second opinion" hos kollegaer

Billedudveksling

- Mobil kamera eller digital kamera
- Sårpatienter/stomikontroller
- Hudlidelser
- Øjenbaggrundsфотографering

Hjemmemonitorering

- Assisteret hjemme monitorering
- Selvmonitorering
- Indlagt i eget hjem
- KOL, A/K, diabetes, hjerte, det borgernære hospital...

Status på telemedicin i Danmark

Telemedicinske løsninger efterspørges og afprøves på mange niveauer i sundhedssektoren

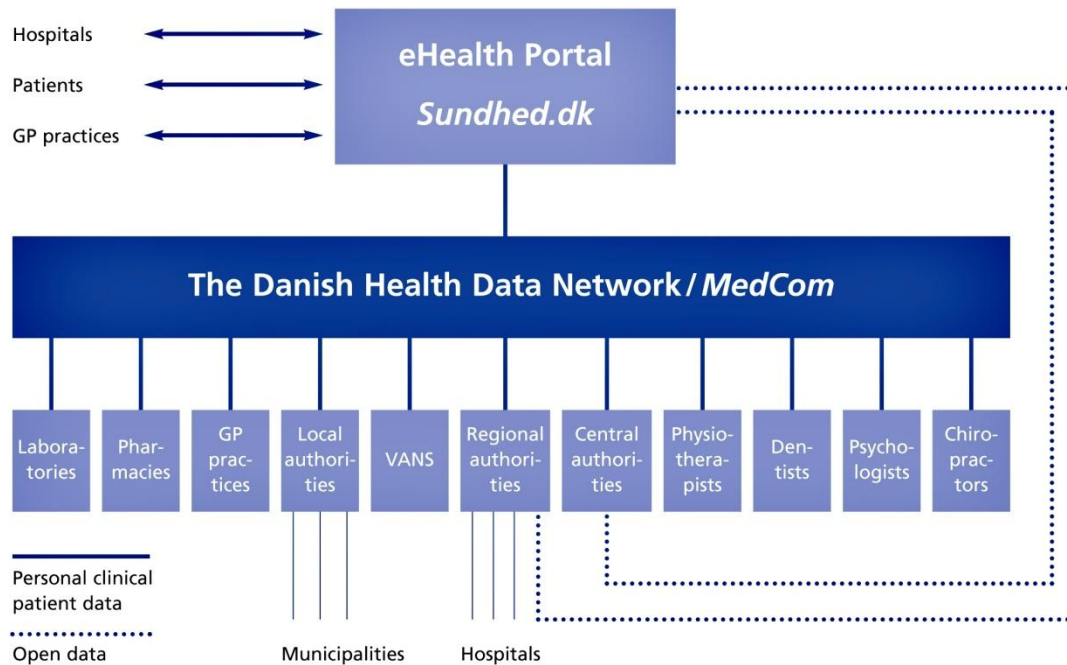
Storskala implementeringen af telemedicin i Danmark er gået trægt

Stort sammenfald mellem de internationale og de nationale tendenser (udbredelsesgrad, barrierer, m.v.)

Igangværende og planlagte initiativer baseres på få teknologier (videokonference, billedudveksling og hjemmemonitorering)

Et godt udgangspunkt for national koordinering og understøttelse

Teknisk infrastruktur

Haves:

National sundhedsportal

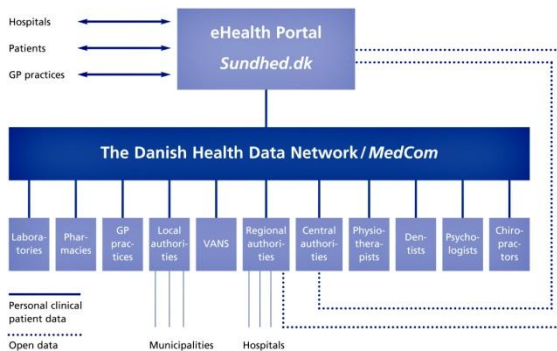
Nationalt sundhedsdatanet og videoinfrastruktur

Nationale standarder for eMeddelelser og online-dataudveksling

Strategi: Trinvis og behovsstyret videreudvikling/opgradering

Stærk tradition for elektronisk samarbejde i sundhedssektoren

Teknisk infrastruktur

The missing link: Den gode forbindelse til hjemmemonitorering
 Krav til netværksforbindelser/call center = marked for ”telemedicinske abonnementer”
 Standarder for hjemmemonitoreringsdata = marked for udstyr og IT løsninger
 Baseret på internationale industristandarder

Integration af hjemmemonitoreringsdata i elektroniske patientjournaler,
 Omsorgsjournaler, lægepraksisjournaler & sundhed.dk

Genbrug af nationale, funktionelle services

- CPR opslag
- Sign on løsning
- Organisationsoplysninger
- Sundhed.dk

**Godt udgangspunkt for flerleverandørstrategi
 og et marked for hjemmemonitoreringsløsninger**

Andre barrierer

- Det er jo langt fra teknik det hele...

- **Økonomiske incitament**er: Skal pt. løses lokalt – ingen nationalt aftalte takster/honorarer for telemedicinske ydelser
- **Juridisk ansvarsfordeling**: Sundhedsstyrelsens anbefalinger fra 2005 dækker de fleste situationer
- **Klinisk evidens**: Klinisk forskning hånd i hånd med afprøvning og udbredelse
- **Kulturelle forhold**: Uddannelse, uddannelse og uddannelse
- **Lokale forskelligheder**: Forankring gennem lokal inddragelse / lokalt udgangspunkt

...men ikke undskyldninger for ikke at komme igang

Politiske perspektiver

Telemedicinske initiativer har i internationalt perspektiv typisk været motiveret af tre hovedfaktorer:

- geografiske afstande
- faglig isolation
- personale mangel

Politiske prioriteringer i Danmark

- med afgørende betydning for den telemedicinske udvikling

- Den kroniske patient
- Arbejdskraftbesparelse
- Udkantsdanmark

Den kroniske patient

”Som led i kvalitetsreformen er der afsat 590 mio. kr. til en forstærket indsats for kronisk syge i regi af regioner, kommuner og stat. Midlerne skal anvendes til udvikling og gennemførelse af forløbsprogrammer samt til patientundervisning og programmer for egenbehandling for kronisk syge patienter i årene 2010-2012.”

RSI har formuleret 6 pejlemærker for patient empowerment:

- Regionerne stiller nu e-Journalen til rådighed for borgerne. Sundhedsjournalen vil ligeledes blive stillet til rådighed for borgerne, når denne er færdigudviklet
- Alle regioner vil sende relevante indkaldelsesbreve og øvrige breve til patientens digitale dokumentboks inden udgangen af 2012.
- Alle regionerne vil sende SMS-påmindelser til patienterne forud for planlagte aftaler med sygehusene inden udgangen af 2012.
- Regionerne vil gennemføre et projekt i stor skala vedr. it-understøttelse af en udvalgt gruppe af kroniske syge inden udgangen af 2011.
- Regionerne vil i en Patienthåndbog på sundhed.dk i løbet af 2011 stille 2500 dansksprogede og evidensbaserede artikler om sundhed, sygdom og behandling til rådighed for borgere og patienter.
- De 5 regioner vil i foråret 2011 udarbejde en fælles strategi for it-understøttelse af patient empowerment med fokus på fælles indsatser.

Arbejdskraftbesparelse

Sundhedsstyrelsens elektroniske stillings- og vakancetællinger: Speciallægemangel på 11 %.

Sundhedsstyrelsens speciallægeprognoser:

Udbuddet af speciallæger fortsat falde med yderligere 800 læger frem til år 2015.

Skal der ordineres telemedicin her og nu?

Telemedicinsk deling af vagtfunktioner mellem specialsygehuse: Specialistressourcer kan frigøres fra vagt tiden

Forbedret visitation i overleveringssituationer: Specialistressourcer koncentreres om de sværeste patienttilfælde

Telemedicinsk udnyttelse af overskydende specialistkapacitet i ind- og udland.

Reducere specialisters tidsforbrug på transport

Understøtte opgaveglidning uden kvalitetstab

Udkantsdanmark

Tabel 3

Afsatte midler til akutindsatsen i udkantsområder

Mio. kr., 2011-priser	Økonomisk ramme 2011
Etablering af fuldt udbyggede sundheds- og akuthuse	101
Lægehuse, sundheds- og akuthuse i udkantsområder	303
Udbygning af præhospitale beredskaber	51
Helikopterordninger mv.	103
Kompetenceløft til sygeplejersker, paramedicinere og særlige førstehjælpere	51
I alt	608

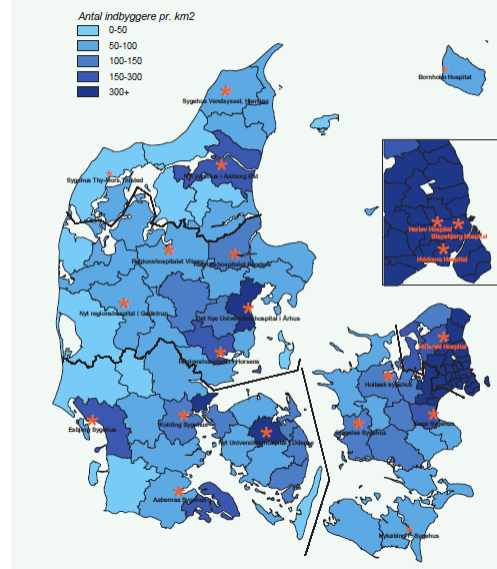
Boks 4

En styrket akutindsats – eksempler på tiltag

- Etablering af sundheds- og akuthuse i områder med store afstande gennem ombygning af eksisterende bygninger (fx dele af en nedlagt sygehusejendom).
- Udstyr til diagnosticering, laboratorieudstyr og telemedicinsk udstyr i sundheds- og akuthuse og lægehuse i udkantsområder.
- Ambulance og/eller akutbil fx bemanded med paramedicinere i områder med lange responstider og langt til en akutmodtagelse.
- Uddannelse af særlige førstehjælpere, som kan give hurtig og livreddende hjælp, inden ambulancen når frem.
- Forsøgsordning med helikopter i Nordvestjylland.

Figur 8
Den fremtidige akutsygehusstruktur i Danmark

Telemedicinsk status for Danmark

- 1) Telemedicin anvendes og efterspørges på mange niveauer i sundhedssektoren
- 2) Relativt få teknologiske løsninger i spil
- 3) Godt udgangspunkt for national koordinering og understøttelse
- 4) Godt teknisk, infrastrukturelt udgangspunkt
- 5) Behov for fokus på standarder for hjemmemonitoreringsløsninger
- 6) Overkommelige barrierer i de fleste tilfælde
- 7) Politisk prioritering af teknologiske svar på
  - Kronikerudfordringen
  - Personalemangel
  - Sundhedstilbud til udkantsdanmark

Tak for opmærksomheden!

Lars Hulbæk

Souschef, MedCom

Programleder, National Telemedicin

LHF@medcom.dk

